

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

“ 03 ” 09 2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ СЦЕНІЧНОГО КОСТЮМА

Галузь знань 0202 Мистецтво

Спеціальність 8.02020401 "Музичне мистецтво "
професійне спрямування сольний спів

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2015-2016 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом.

Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

А.О.Таранник

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОД 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 0644
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)

«   » 20 16

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія сценічного костюма» для студентів галузі знань 0202 «Мистецтво», 8.02020401 "Музичне мистецтво " професійне спрямування сольний спів

Розробник: Мельник М.Т., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва Інституту Мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «__» __вересня__ 2015 року № __

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва

_____ Ю. В. Романенкова

_____, 2015 рік
_____, 2016 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	6
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	
<i>Змістовий модуль 1. Історія сценічного костюма до 1960 років</i>	
<i>Змістовий модуль 2. Сценічний костюм 1970 – 2010 – років, художньо-стильові різновиди сучасного сценічного костюма.....</i>	<i>8</i>
IV. Навчально-методична карта дисципліни 19	
V. Плани практичних занять	22
VI. Завдання для самостійної роботи.....	22
Карта самостійної роботи спеціаліста	24
VII. Індивідуальна науково-дослідна робота	26
VIII. Система поточного та підсумкового контролю	27
IX. Методи навчання.....	30
X. Методичне забезпечення курсу.....	30
XI. Рекомендована література (основна, додаткова)	31

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета викладання навчальної дисципліни – ознайомлення студентів спеціальності 8.02020401 "Музичне мистецтво" професійного спрямування «сольний спів» з ключовими періодами історичної еволюції та художньо-стилістичними різновидами сучасного сценічного костюма. Опанування знаннями у галузі історії сценічного костюма допоможе майбутнім вокалістам не лише у їхній науково-теоретичній та викладацькій діяльності, але й забезпечить достатні знання та навички, щоб самостійно розробляти оригінальні моделі сценічного одягу та аксесуарів відповідно до індивідуальних особливостей виконавця та режисерського задуму сценічного дійства, обґрунтовано підбирати матеріали та оздоблення, спираючись на знання стилістики та символіки, специфіки сценічного сприйняття кольорів та силуетів.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- формування у студентів відчуття стилю, смаку, чому сприятиме вивчення основних стадій формування та трансформації сценічного костюма протягом історії;
- розвиток у студентів аналітичного мислення, вміння вільно орієнтуватися в історії розвитку сценічного костюма;
- формування широти мислення і творчого потенціалу майбутнього фахівця шляхом вивчення загальної художньо-композиційної побудови сценічного костюма як частини сценічного дійства;
- вивчення характерних особливостей і загальних закономірностей відображення тенденцій моди у сценічному костюмі;
- аналіз різних видів композиційного вирішення сценічного костюма, його форм і пропорцій, конструкції, колористики, матеріалів та видів оздоблення;
- визначення впливу об'єктивних та суб'єктивних чинників на розробку сценічного костюма.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- 1) зміст понять «костюм», «стиль», «стилізація»;
- 2) характерні особливості і загальні закономірності розвитку сценічного костюма різних історичних періодів;
- 3) національну специфіку та стилістичні особливості сценічного костюма фольклорного стилю;
- 4) засоби та прийоми різних видів композиційного рішення сценічного костюма: пропорції, колористику, оздоблення;
- 5) спеціальну термінологію, щоб грамотно скласти характеристику сценічного костюма, відзначаючи його композиційні та конструктивні особливості;

б) відмінні риси асортименту, форм і силуетів, прийомів крою та функціональних членувань, художньо-декоративного оформлення різних видів сценічного костюма.

Вміти:

1) встановлювати відповідність певному художньому задуму костюму, головних уборів, взуття та інших аксесуарів;

2) розрізнити і підбирати матеріали, з яких виготовляються сценічні костюми;

3) аналізувати варіанти використання різних елементів крою, декору, силуетної форми, загального стильового і пропорційного рішення сценічного костюма;

4) виконувати комплексний системний аналіз тенденцій, загальних напрямів і специфічних нюансів сценічного костюма різних періодів ХХ століття;

5) аналізувати вплив суб'єктивних та об'єктивних факторів на формування стильових ознак сценічного костюма, у тому числі соціально-політичних, психологічних, етнічно-традиційних і особистісних;

б) використовуючи комплекс набутих знань, самостійно розробляти ескіз костюму в певному стилі, відповідно до режисерського задуму та індивідуальних особливостей виконавця.

Засвоєння курсу «Історія сценічного костюма» дозволить розвинути у майбутніх фахівців творче мислення, вміння аналізувати й створювати нові образні рішення, знаходити образи, що найбільше відповідають вимогам сценічного дійства.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів.

Кожна тема передбачає широке застосування візуального матеріалу, його аналіз та теоретичне обґрунтування, кожне семінарське завдання супроводжується опитуванням. Курс призначений для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр», розрахований на 2 семестри, складається з 180 годин, тобто 6 кредитів ECTS, з яких 48 години – аудиторні, з них 24 – лекційні, 24 – семінарські, 120 – розраховані на самостійне закріплення студентами отриманих знань, 12 відведено на модульний контроль. Курс є обов'язковим, передбачає 2 змістові модулі. Вивчення курсу завершується заліком.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"Історія сценічного костюма"

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Курс підготовки фахівців	Напрямок підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 5</p> <p>Змістових модулів: 2</p> <p>Загальна кількість годин: 180</p> <p>Тижневих годин: 2</p>	<p>Шифр та назва галузі знань</p> <p>0202 Мистецтво</p> <p>Шифр та назва спеціальності:</p> <p>8.02020401 "Музичне мистецтво " професійне спрямування сольний спів</p> <p>Освітній рівень другий магістр</p>	<p>варіативна</p> <p>Рік підготовки: 5</p> <p>Семестр: 9, 10</p> <p>Аудиторні заняття: 48 год.</p> <p>Лекції: 24 год.</p> <p>Семінарські: 24 год.</p> <p>Модульний контроль: 12 год.</p> <p>Самостійна робота: 120 год.</p> <p>Вид контролю: Залік</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарські заняття	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль 1. Історія сценічного костюма до 1960 років							
1	Тема 1. Вступ. Основні поняття. Сценічний костюм в контексті історичного.	14	4	2	2	15	
2	Тема 2. Історія сценічного костюма до кінця XIX ст.	18	8	4	4	15	
3	Тема 3. Сценічний костюм 1900 – 1930 років.	14	4	2	2	15	
4	Тема 4. Костюми артистів 1940 – 1960-х років.	18	8	4	4	15	
5	Модульна контрольна робота №1	6	6				6
	Разом:	90	30	12	12	60	6
Змістовий модуль 2. Сценічний костюм 1970 – 2010 – років, художньо-стильові різновиди сучасного сценічного костюма							
6	Тема 5. Сценічні костюми виконавців 1970 – 1990 років.	16	6	4	2	15	
7	Тема 6. Художньо-стильові різновиди сценічного костюма на початку XXI ст.	18	8	4	4	15	
8	Тема 7. Стилiстичні особливості фольклорних сценічних костюмів	14	4	2	2	15	
9	Тема 8. Принципи створення сучасного сценічного образу і костюма.	16	6	2	4	15	
10	Модульна контрольна робота №2	6	6				6
	Разом:	90	30	12	12	60	6
Разом за навчальним планом		180	60	24	24	120	12

ІІІ. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Історія сценічного костюма до 1960 років

Тема 1. Лекція. Вступ. Основні поняття. Сценічний костюм в контексті історичного (2 год.).

Поняття «костюм», «стиль», «стилізація», «театралізація», «образ», «імідж», «сценічний образ».

Функціональне призначення сценічного костюма: художньо-образне, естетичне, культове тощо. Костюм як складова частина сценічного образу, об'єкт прикладного мистецтва, засіб самовираження артиста та засіб розкриття художнього задуму.

Роль сценічного костюма як засобу комунікації. Особлива умовність сценічного костюма. Функції костюма на сцені.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 2. Лекція. Історія сценічного костюма до кінця ХІХ ст. (4 год).

Костюм в театральних постановках античності. Роль і типи театральних масок. Костюми акторів і хору. Сценічне взуття.

Художнє оформлення середньовічних міраклів та містерій. Костюми гістріонів.

Театрально-сценічні постановки епохи Ренесансу. Зародження нового театру в Італії. Іспанські постановки епохи Відродження. Англійський театр.

Театр епохи Бароко. Сценічне життя Короля-Сонце. Створення Королівської академії музики і танцю.

Реформи сценічного костюма Марі-Анн Камарго та Марі Салле.

Нововведення у сценічний костюм Франсуа Жозефа Тальма та Новера.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 3. Лекція. Сценічний костюм 1900 – 1940-х років (2 год).

Костюми виконавців кабаре і кафешантанів: особливості сприйняття та виразні засоби. Сценічні костюми Романа Тиртова.

«Російські сезони» С.Дягілева в Парижі. Сценічні костюми Л.Бакста, А.Бенуа, М.Ларіонова, В.Ходасевич.

Розробки сценічних костюмів художниками-авангардистами: П.Пікассо, О.Екстер, С.Делоне, А.Петрицький.

Костюми в американських мюзиклах. Голлівудські костюмери «золотої епохи». Сценічні образи й костюми Е. Піаф, М.Дітріх, Р.Хейуорт, К.Шульженко.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 4. Лекція. Костюми виконавців 1940 – 1960-х років (4 год.).

Театральні, сценічні та кінокостюми воєнних років. Костюми Едіт Хед, Барбари Каринської.

Зародження рок-н-ролу, стилістичні особливості образів популярних виконавців та костюмів для танців в кінці 1950-х. Сценічні образи Е.Преслі. Костюми музичних номерів М.Монро в кіно і на сцені.

«Свінгуючі» 1960-ті. Сценічні образи та вплив на моду гурту «The Beatles».

Стилістика та образність костюмів «The Rolling Stones» та «The Doors».

Рекомендована література:**основна: [1-7].****додаткова: [1-5]****Інтернет-ресурси: [1-6].****ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II****Сценічний костюм 1970 – 2010 – років, художньо-стильові різновиди сучасного сценічного костюма****Тема 5. Сценічні костюми виконавців 1970 – 1990 років (4год).**

Панк-рух 1970-х, образи панк-виконавців та їх вплив на моду кінця ХХ - початку ХХІ ст. Роботи Вів'єн Вествуд для гурту «Sex Pistols».

Глем-рок та образи виконавців-андрогінів. Епатажні образи Ніни Хаген.

Образи рок-музикантів 1980-х.

Сценічні образи Шер, Даяни Росс, Даліди.

Стиль «диско» в сценічних образах та костюмах.

Образи поп-виконавців 1980 – 1990 років: Мадонна, Макл Джексон, Принц, Бой Джордж.

Гранж і порно-шик в сценічних костюмах 1990-х.

Рекомендована література:**основна: [1-7].****додаткова: [1-5]****Інтернет-ресурси: [1-6].****Тема 6. Художньо-стильові різновиди сценічного костюма на початку ХХІ ст. (4год).**

Гламурні сценічні костюми виконавців від провідних дизайнерів і брендів: роботи Ж.-П. Готьє, Д. Армани, Д.Дольче і С.Габбана, Д. Версаче.

Ретро і треш в сценічних образах виконавців. Образ Емі Вайнхаус.

Альтернативні стилі сучасного сценічного костюма. Нараяку-стиль Гвен

Стефані.

Образи реперів та хіп-хоп-виконавців, їх вплив на масову моду. Костюм у образі К.Уеста, М.Елліот та Ф.Вільямса.

Епатаж як основа сценічного образу. Засоби вражання публіки, постійні та змінні елементи епатажних сценічних образів. Сценічні образи Бйорк, Леді Гага, Кеті Перрі, Роуз Мак Гован, Розін Мерфі.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 7. Стилiстичнi особливостi фольклорних сценiчних костюмiв (2год).

Український національний костюм як художньо-виразна система. Традиції національного одягу, символіка костюма, виразні засоби й прийоми.

Основні різновиди та вимоги до сценічного костюма з національними елементами. Відповідність національного костюма сценічному образу виконавця. Принципи інтерпретації народного костюма.

Реконструкція і стилізація народного костюма. Український національний кітч та феномен «шароварщини» в сценічних образах вітчизняних виконавців. Народний костюм і мода.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 8. Принципи створення сучасного сценічного образу і костюма (2год).

Семантика сценічного костюма. Архетипи і стереотипи, символізм і

алегорія при створенні сценічного образу. Виразні засоби й можливості сценічного костюма.

Етапи роботи над сценічними костюмами. Художній задум сценічного виступу як єдність оформлення сцени, костюмів виконавців, хореографії та вокалу.

Комплекція виконавця, візуальне коректування фігури. Емоційне, психологічне, символічне значення кольору. Зорові ілюзії в залежності від кольорів та фактур матеріалів. Закони змішування кольорів: фон і костюм соліста; костюм в ансамблі. Костюми та імідж виконавця.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Історія сценічного костюма»

Разом за 1 модуль: 54 год., лекції – 14 год., практичні заняття – 4 год., індивідуальна робота – 4 год., самостійна робота – 29 год., модульний контроль – 3 год.

Модулі	<i>Змістовий модуль 1</i>			
Назва модуля	Історія сценічного костюма до 1960 років			
Кількість балів за модуль	117 балів			
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Основні поняття. Сценічний костюм в контексті історичного. Відвідування лекцій 1 бал	Історія сценічного костюма до кінця XIX ст. Відвідування лекцій 2 бали	Сценічний костюм 1900 – 1930 років. Відвідування лекцій 1 бал	Костюми артистів 1940 – 1960-х років. Відвідування лекцій 2 бали
Теми семінарських занять	Основні поняття. Сценічний костюм в контексті історичного. Відвідування семінарських занять 1 + 10 балів	Історія сценічного костюма до кінця XIX ст. Відвідування семінарських занять 2 бал + 20 балів	Сценічний костюм 1900 – 1930 років. Відвідування семінарських занять 1 бал + 10 балів	Костюми артистів 1940 – 1960-х років. Відвідування семінарських занять 2 бал + 20 балів
Самостійна робота	Підготовка доповіді 5 балів	Підготовка доповіді 5 балів	Підготовка доповіді 5 балів	Підготовка доповіді 5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)			
Модулі	<i>Змістовий модуль 2</i>			
Назва модуля	Сценічний костюм 1970 – 2010 – років, художньо-стильові різновиди сучасного сценічного костюма			
Кількість балів за модуль	117 балів			
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Сценічні костюми виконавців 1970 – 1990 років. Відвідування лекцій 2 бали	Художньо-стильові різновиди сценічного костюма на початку XXI ст. Відвідування лекцій 2 бали	Стилістичні особливості фольклорних сценічних костюмів. Відвідування лекцій 1 бал	Принципи створення сучасного сценічного образу і костюма. Відвідування лекцій 1 бал

Теми семінарських занять	Сценічні костюми виконавців 1970 – 1990 років. Відвідування семінарських занять 1 + 10 балів	Художньо-стильові різновиди сценічного костюма на початку XXI ст. Відвідування семінарських занять 2 + 20 балів	Стилістичні особливості фольклорних сценічних костюмів Відвідування семінарських занять 1 + 10 балів	Принципи створення сучасного сценічного образу і костюма. Відвідування семінарських занять 2 + 20 балів
Самостійна робота	Підготовка доповіді 5 балів	Підготовка доповіді 5 балів	Підготовка доповіді 5 балів	Підготовка доповіді 5 балів
Види поточною контролю	Модульна контрольна робота <i>(25 балів)</i>			
Кількість балів за модуль	<i>117 балів</i>			
Підсумковий рейтинговий бал	234 балів (коефіцієнт успішності: $234 : 100 = 2,34$)			

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота				Кількість балів без урахування коефіцієнта		Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта
ЗМ №1							
T1	T2	T3	T4	МКР 1	117		
17	29	17	29	25			
ЗМ №2							
T5	T6	T7	T8	МКР 2	117		
18	29	17	28	25			
184				50	234	2,34	100

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Історія сценічного костюма до 1960 років

Тема 1. Вступ. Основні поняття. Сценічний костюм в контексті історичного (2 год.).

1. Стиль і стилізація сценічних образів.
2. Костюм як основа сценічного образу
3. Сценічний костюм як засіб самовираження артиста
4. Костюм в контексті художнього задуму сценічної постановки.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 2. Історія сценічного костюма до кінця ХІХ ст. (4 год).

1. Костюм і маска в театральних постановках античності.
2. Костюми гістріонів.
3. Сценічні костюми епохи Ренесансу.
4. Англійський театр епохи Відродження.
5. Французький театр епохи Бароко.
6. Реформи сценічного костюма у 18 столітті.
7. Сценічні костюми 19 століття.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 3. Сценічний костюм 1900 – 1940-х років (2 год).

1. Костюми «Мулен Руж».

2. Сценічні костюми Романа Тиртова.
3. Розробки сценічних костюмів О.Екстер та А.Петрицького.
4. Голлівудські костюмери «золотої епохи».

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 4. Костюми виконавців 1940 – 1960-х років (4 год.).

1. Сценічні костюми Едіт Хед та Барбари Каринської.
2. Костюми виконавців 1950-х.
3. Костюми музичних фільмів 1950-х.
4. Сценічні костюми «The Rolling Stones».
5. Сценічні костюми та образи рок-виконавців 1960-х.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Сценічний костюм 1970 – 2010 – років, художньо-стильові різновиди сучасного сценічного костюма

Тема 5. Сценічні костюми виконавців 1970 – 1990 років (2год).

1. Стиль панк-рух у образах виконавців 1970-х.
2. Костюми Девіда Боуї.
3. Еволюція образу Шер у 1970 – 2010 роках.
4. Стиль гурту «Абба» в сценічних образах та костюмах.

Рекомендована література:**основна: [1-7].****додаткова: [1-5]****Інтернет-ресурси: [1-6].****Тема 6. Художньо-стильові різновиди сценічного костюма на початку XXI ст. (4год).**

1. Сценічні костюми Кайлі Міноук.
2. Треш в сценічних образах 2010-х.
3. Еволюція сценічного образу Мадонни.
4. Образи реперів 2000 – 2010 років.
5. Епатажні образи Мерліна Менсона.

Рекомендована література:**основна: [1-7].****додаткова: [1-5]****Інтернет-ресурси: [1-6].****Тема 7. Стилiстичнi особливостi фольклорних сценiчних костюмiв (2год).**

1. Символіка національного костюма в роботах А.Дутківської.
2. Інтерпретації народного костюма В.Фурика.
3. Сценічний образ М.Поплавського.
4. Національні елементи в сценічних та кінематографічних образах

С.Ротару.

Рекомендована література:**основна: [1-7].****додаткова: [1-5]****Інтернет-ресурси: [1-6].**

Тема 8. Принципи створення сучасного сценічного образу і костюма (4год).

1. Використання символів при створенні сценічного образу.
2. Колористика сценічного костюма.
3. Художники по костюму кінця ХХ – початку ХХІ століття.
4. Індивідуальність виконавця як вихідна точка проектування сценічного костюма.
5. Костюм соліста в контексті сценічного дійства.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

**VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I**

Історія сценічного костюма до 1960 років

Тема 1. Вступ. Основні поняття. Сценічний костюм в контексті історичного (10 год.).

Підготувати доповідь-презентацію на одну з наступних тем:

1. Стиль і стилізація сценічних образів.
2. Костюм як основа сценічного образу
3. Сценічний костюм як засіб самовираження артиста
4. Костюм в контексті художнього задуму сценічної постановки.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 2. Історія сценічного костюма до кінця ХІХ ст. (10 год).

Підготувати доповідь-презентацію на одну з наступних тем:

1. Костюм і маска в театральних постановках античності.
2. Костюми гістріонів.
3. Сценічні костюми епохи Ренесансу.
4. Англійський театр епохи Відродження.
5. Французький театр епохи Бароко.
6. Реформи сценічного костюма у 18 столітті.
7. Сценічні костюми 19 століття.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 3. Сценічний костюм 1900 – 1940-х років (10 год).

Підготувати доповідь-презентацію на одну з наступних тем:

1. Костюми «Мулен Руж».
2. Сценічні костюми Романа Тиртова.
3. Розробки сценічних костюмів О.Екстер та А.Петрицького.
4. Голлівудські костюмери «золотої епохи».

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 4. Костюми виконавців 1940 – 1960-х років (10 год.).

Підготувати доповідь-презентацію на одну з наступних тем:

1. Сценічні костюми Едіт Хед та Барбари Каринської.
2. Костюми виконавців 1950-х.

3. Костюми музичних фільмів 1950-х.
4. Сценічні костюми «The Rolling Stones».
5. Сценічні костюми та образи рок-виконавців 1960-х.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Сценічний костюм 1970 – 2010 – років, художньо-стильові різновиди сучасного сценічного костюма

Тема 5. Сценічні костюми виконавців 1970 – 1990 років (10 год).

Підготувати доповідь-презентацію на одну з наступних тем:

1. Стиль панк-рух у образах виконавців 1970-х.
2. Костюми Девіда Боуї.
3. Еволюція образу Шер у 1970 – 2010 роках.
4. Стиль гурту «Абба» в сценічних образах та костюмах.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 6. Художньо-стильові різновиди сценічного костюма на початку XXI ст. (10 год).

Підготувати доповідь-презентацію на одну з наступних тем:

1. Сценічні костюми Кайлі Міноук.
2. Треш в сценічних образах 2010-х.
3. Еволюція сценічного образу Мадонни.
4. Образи реперів 2000 – 2010 років.

5. Епатажні образи Мерліна Менсона.

Рекомендована література:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 7. Стилiстичнi особливостi фольклорних сценiчних костюмiв (10 год).

Пiдготувати доповiдь-презентацiю на одну з наступних тем:

1. Символiка нацiонального костюма в роботах А.Дуткiвської.
2. Iнтерпретацiї народного костюма В.Фурика.
3. Сценiчний образ М.Поплавського.
4. Нацiональнi елементи в сценiчних та кiнематографiчних образах С.Ротару.

Рекомендована лiтература:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

Тема 8. Принципи створення сучасного сценiчного образу i костюма (4год).

Пiдготувати доповiдь-презентацiю на одну з наступних тем:

1. Використання символiв при створеннi сценiчного образу.
2. Колористика сценiчного костюма.
3. Художники по костюму кiнця ХХ – початку ХХІ столiття.
4. Iндивiдуальнiсть виконавця як вихiдна точка проектування сценiчного костюма.
5. Костюм солiста в контекстi сценiчного дiйства.

Рекомендована лiтература:

основна: [1-7].

додаткова: [1-5]

Інтернет-ресурси: [1-6].

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни **“Історія сценічного костюма”**

Змістовий модуль та теми курсу	Кількість годин	Академічний контроль	Бали	
<i>Змістовий модуль 1. Історія сценічного костюма до 1960 років</i>				
Тема 1. Вступ. Основні поняття. Сценічний костюм в контексті історичного.	15	Семінарське заняття	5	
Тема 2. Історія сценічного костюма до кінця XIX ст.	15	Семінарське заняття	5	
Тема 3. Сценічний костюм 1900 – 1930 років.	15	Семінарське заняття	5	
Тема 4. Костюми артистів 1940 – 1960-х років.	15	Семінарське заняття	5	
<i>Змістовий модуль 2. Сценічний костюм 1970 – 2010 – років, художньо-стильові різновиди сучасного сценічного костюма</i>				
Тема 5. Сценічні костюми виконавців 1970 – 1990 років.	15	Семінарське заняття	5	
Тема 6. Художньо-стильові різновиди сценічного костюма на початку XXI ст.	15	Семінарське заняття	5	
Тема 7. Стилістичні особливості фольклорних сценічних костюмів	15	Семінарське заняття	5	
Тема 8. Принципи створення сучасного сценічного образу і костюма.	15	Семінарське заняття	5	
Разом годин:	120	Разом балів:	40	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО

КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення магістрів з дисципліни «Історія сценічного костюма» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування лекцій	1	12	12
2	Участь у семінарському занятті	1	12	12
3	Доповідь на семінарському занятті	10	12	120
3	Самостійна робота	5	8	40
5	МКР	25	2	50
Підсумковий рейтинговий бал				234

У процесі оцінювання навчальних досягнень спеціалістів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, залік.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове опитування; підсумкове письмове тестування, наукова стаття (тези).
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.
- **Представлення наукових та творчих робіт.**

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
68 - 60	«задовільно»	E
74 - 69	«задовільно»	D
81 - 75	«добре»	C
89 - 82	«добре»	B
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень бакалаврів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу спеціаліста на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань спеціалістів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна), пояснення, розповідь, бесіда;
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *Практичні*: виконання творчих завдань.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; з репродукціями творів; з використанням рекомендованих та обраних самостійно художніх матеріалів та інструментів; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної та творчої діяльності:

навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ відеоматеріали;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ робоча навчальна програма.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Захаржевская Р. В. Костюм для сцены / Р. В. Захаржевская. – М. : Советская Россия, 1967. – 215 с.
2. Кидд М.Т. Сценический костюм: уникальное иллюстрированное руководство по изготовлению профессиональных сценических костюмов / М.Т. Кидд ; [пер. с англ. Л.А. Борис]. - М. : АРТ-РОДНИК, 2004. - 143 с.
3. Львов Н.А. Грим и сценический костюм : учеб. пособие / Н.А. Львов. - М. : ЗНУИ, 1987 (1988). - 85 с.
4. Моран А. де. История декоративно-прикладного искусства: От древнейших времен до наших дней / Моран А. де. – М.: Изд-во В. Шевчук, 2011. – 672 с.
5. Плаксина-Флеринская Э. История костюма: стили и направления. Учебное пособие для студентов среднего профессионального образования / Плаксина-Флеринская Э., Михайловская Л., Попов В. – М.: Академия, 2010. – 240 с.
6. Степанова К.А. Костюм для сцены : учеб. пособие по курсу "Оформление спектакля" для студентов режиссер. и балетмейстер. фак. театр. вузов. / К.А. Степанова. - М. : ГИТИС, 1981. - 120 с. : ил.
7. Brewster K., Shafer M. Fundamentals of Theatrical Design: A Guide to the Basics of Scenic, Costume, and Lighting Design / Karen Brewster, Melissa Shafer. – John Wiley & Sons, Inc, 2011. – 256 pp.

Додаткова:

1. Пігель Ю. Р. Сценічний костюм львівських театрів кінця ХХ – початку ХХІ століття. Художні особливості, пошуки образності / Ю. Р. Пігель. – Львів: Аз-Арт, 2009. – 180 с., 58 іл.
2. Современный костюм на сцене. Принципы создания сценического костюма // Сцена. – 2007. - № 1. - С. 59-61
3. Стивенсон Н. История моды в деталях. С XVIII века до наших

дней/Н.Стивенсон. – М.: Эксмо, 2011. – 178 с.

4. Тэтхэм К., Дизайн в моде. Моделирование одежды/ Тэтхэм К., Симен Дж. – М.: Риппол Классик, 2006. – 144 с.

5. Український народний одяг XVII – початку XIX ст. в акварелях Ю. Глоговського. – К.: Мистецтво, 1988. – 272 с.

Інтернет-ресурси:

1. Бобрихин А. А., Егорова С. И. Проблема интерпретации народного костюма в дизайне житті [Електронний ресурс] / // Концепт. – 2014. – Спецвыпуск № 06. – ART 14581. – 0,45 п. л. – URL: <http://e-koncept.ru/2014/14581.htm>.

2. Верещака А. О. Формування іміджу естрадного виконавця [Електронний ресурс] / А. О. Верещака // Культура України. - 2014. - Вип. 46. - С. 283-289. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ku_2014_46_37.pdf

3. Кікоть А.А. Театралізація костюма на сцені й у житті [Електронний ресурс] / А. А.Кікоть // Культура України. - 2013. - Вип. 44. - С. 165-173. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ku_2013_44_23.pdf

4. Костюмы актеров древней Греции и Рима (Лекция Александры Давыдовой) житті [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.art-gamma.com>

5. Учебная программа курса «Fashion-styling» житті [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.artimage.ru/fashion-styling/program/>

6. Fashion-стилист. Программа авторського курса житті [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://dhschool.ru/dizajn-odezhdy/sam-sebe-stilist.html>